

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Rovaniemen kaupunki

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kaisa Laitinen

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Riitta Erola	kehitysjohtaja	0405378271	riitta.erola@rovaniemi.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

18.01.2016
----

5. Toimielimen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kaupunginvaltuusto

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Vastaajien määrä: 1

	Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa
005 Alajärvi	0
020 Akaa	0
005 Alajärvi	0
009 Alavieska	0
010 Alavus	0
016 Asikkala	0
018 Askola	0
019 Aura	0
035 Brändö	0
043 Eckerö	0
046 Enonkoski	0
047 Enontekiö	0
049 Espoo	0
050 Eura	0
051 Eurajoki	0
052 Evijärvi	0
060 Finström	0
061 Forssa	0
062 Föglö	0
065 Geta	0
069 Haapajärvi	0
071 Haapavesi	0
072 Hailuoto	0
074 Halsua	0
075 Hamina	0
076 Hammarland	0
077 Hankasalmi	0
078 Hanko	0
079 Harjavalta	0
081 Hartola	0
082 Hattula	0
086 Hausjärvi	0
111 Heinola	0
090 Heinävesi	0
091 Helsinki	0
097 Hirvensalmi	0
098 Hollola	0
099 Honkajoki	0
102 Huittinen	0
103 Humppila	0
105 Hyrynsalmi	0
106 Hyvinkää	0
283 Hämeenkoski	0
108 Hämeenkyrö	0
109 Hämeenlinna	0
109 Hämeenlinna	0
139 li	0

140 Iisalmi	0
142 Iitti	0
143 Ikaalinen	0
145 Ilmajoki	0
146 Iloanta	0
153 Imatra	0
148 Inari	0
149 Inkoo	0
151 Isojoki	0
152 Isokyrö	0
164 Jalasjärvi	0
165 Janakkala	0
167 Joensuu	0
169 Jokioinen	0
170 Jomala	0
171 Joroinen	0
172 Joutsa	0
174 Juankoski	0
176 Juuka	0
177 Juupajoki	0
178 Juva	0
179 Jyväskylä	0
181 Jämijärvi	0
182 Jämsä	0
186 Järvenpää	0
202 Kaarina	0
204 Kaavi	0
205 Kajaani	0
208 Kalajoki	0
211 Kangasala	0
213 Kangasniemi	0
214 Kankaanpää	0
216 Kannonkoski	0
217 Kannus	0
218 Karijoki	0
224 Karkkila	0
226 Karstula	0
230 Karvia	0
231 Kaskinen	0
232 Kauhajoki	0
233 Kauhava	0
235 Kauniainen	0
236 Kaustinen	0
239 Keitele	0
240 Kemi	0
320 Kemijärvi	0
241 Keminmaa	0
322 Kemiönsaari	0
244 Kempele	0
245 Kerava	0
249 Keuruu	0

250 Kihniö	0
256 Kinnula	0
257 Kirkkonummi	0
260 Kitee	0
261 Kittilä	0
263 Kiuruvesi	0
265 Kivijärvi	0
272 Kokkola	0
271 Kokemäki	0
272 Kokkola	0
273 Kolari	0
275 Konnevesi	0
276 Kontiolahti	0
280 Korsnäs	0
284 Koski TI	0
285 Kotka	0
286 Kouvola	0
286 Kouvola	0
287 Kristiinankaupunki	0
288 Kruunupyy	0
290 Kuhmo	0
291 Kuhmoinen	0
295 Kumlinge	0
297 Kuopio	0
300 Kuortane	0
301 Kurikka	0
301 Kurikka	0
304 Kustavi	0
305 Kuusamo	0
312 Kyyjärvi	0
316 Kärkölä	0
317 Kärsämäki	0
318 Kökar	0
319 Köyliö	0
398 Lahti	0
399 Laihia	0
400 Laitila	0
407 Lapinjärvi	0
402 Lapinlahti	0
403 Lappajärvi	0
405 Lappeenranta	0
408 Lapua	0
410 Laukaa	0
416 Lemi	0
417 Lemland	0
418 Lempäälä	0
420 Leppävirta	0
421 Lestijärvi	0
422 Lieksa	0
423 Lieto	0
425 Liminka	0

426 Liperi	0
444 Lohja	0
430 Loimaa	0
430 Loimaa	0
433 Loppi	0
434 Loviisa	0
435 Luhanka	0
436 Lumijoki	0
438 Lumparland	0
440 Luoto	0
441 Luumäki	0
442 Luvia	0
475 Maalahti	0
444 Lohja	0
478 Maarianhamina	0
480 Marttila	0
481 Masku	0
483 Merijärvi	0
484 Merikarvia	0
489 Miehikkälä	0
481 Masku	0
491 Mikkeli	0
494 Muhos	0
495 Multia	0
498 Muonio	0
499 Mustasaari	0
500 Muurame	0
503 Mynämäki	0
504 Myrskylä	0
505 Mäntsälä	0
508 Mänttä-Vilppula	0
507 Mäntyharju	0
529 Naantali	0
531 Nakkila	0
532 Nastola	0
508 Mänttä-Vilppula	0
529 Naantali	0
535 Nivala	0
536 Nokia	0
538 Nousiainen	0
541 Nurmes	0
543 Nurmijärvi	0
545 Närpiö	0
560 Orimattila	0
561 Oripää	0
562 Orivesi	0
563 Oulainen	0
564 Oulu	0
309 Outokumpu	0
576 Padasjoki	0
577 Paimio	0

564 Oulu	0
578 Paltamo	0
445 Parainen	0
580 Parikkala	0
581 Parkano	0
599 Pedersören kunta	0
583 Pelkosenniemi	0
854 Pello	0
584 Perho	0
588 Pertunmaa	0
592 Petäjavesi	0
593 Pieksämäki	0
595 Pielavesi	0
598 Pietarsaari	0
601 Pihtipudas	0
604 Pirkkala	0
607 Polvijärvi	0
608 Pomarkku	0
609 Pori	0
611 Pornainen	0
638 Porvoo	0
614 Posio	0
615 Pudasjärvi	0
616 Pukkila	0
619 Punkalaidun	0
620 Puolanka	0
623 Puumala	0
624 Pyhtää	0
625 Pyhäjoki	0
626 Pyhäjärvi	0
630 Pyhäntä	0
631 Pyhäranta	0
635 Pälkäne	0
636 Pöytyä	0
636 Pöytyä	0
678 Raabe	0
710 Raasepori	0
680 Raisio	0
681 Rantasalmi	0
683 Ranua	0
684 Rauma	0
684 Rauma	0
686 Rautalampi	0
687 Rautavaara	0
689 Rautjärvi	0
691 Reisjärvi	0
694 Riihimäki	0
697 Ristijärvi	0
698 Rovaniemi	1
700 Ruokolahti	0
702 Ruovesi	0

704 Rusko	0
704 Rusko	0
707 Rääkkylä	0
729 Saarijärvi	0
732 Salla	0
734 Salo	0
736 Saltvik	0
790 Sastamala	0
738 Sauvo	0
739 Savitaipale	0
740 Savonlinna	0
740 Savonlinna	0
742 Savukoski	0
743 Seinäjoki	0
743 Seinäjoki	0
746 Sievi	0
747 Siikainen	0
748 Siikajoki	0
791 Siikalatva	0
749 Siilinjärvi	0
751 Simo	0
753 Sipoo	0
755 Siuntio	0
758 Sodankylä	0
759 Soini	0
761 Somero	0
762 Sonkajärvi	0
765 Sotkamo	0
766 Sottunga	0
768 Sulkava	0
771 Sund	0
777 Suomussalmi	0
778 Suonenjoki	0
781 Sysmä	0
783 Säkyä	0
831 Taipalsaari	0
832 Taivalkoski	0
833 Taivassalo	0
834 Tammela	0
837 Tampere	0
844 Tervo	0
845 Tervola	0
846 Teuva	0
848 Tohmajärvi	0
849 Toholampi	0
850 Toivakka	0
851 Tornio	0
853 Turku	0
857 Tuusniemi	0
858 Tuusula	0
859 Tyrnävä	0

886 Ulvila	0
887 Urjala	0
889 Utajärvi	0
890 Utsjoki	0
892 Uurainen	0
893 Uusikaarlepyy	0
895 Uusikaupunki	0
785 Vaala	0
905 Vaasa	0
908 Valkeakoski	0
911 Valtimo	0
092 Vantaa	0
915 Varkaus	0
918 Vehmaa	0
921 Vesanto	0
922 Vesilahti	0
924 Veteli	0
925 Vieremä	0
927 Vihti	0
931 Viitasaari	0
934 Vimpeli	0
935 Virolahti	0
936 Virrat	0
941 Vårdö	0
946 Vöyri	0
976 Ylitornio	0
977 Ylivieska	0
980 Ylöjärvi	0
981 Ypäjä	0
989 Ähtäri	0
992 Äänekoski	0

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen linjausten pohjalta on tulossa kaksi kokonaisuutta; sote ja itsehallintoalue. Olemassa olevat tuotantorakenteet on rakennettava uuteen järjestykseen, jonka tuloksena syntyy yksi Lapin kokonaisuus. Lisäksi valinnanvapaus pitää pystyä huomioimaan ja julkisten palveluiden rakenne sovitettava tähän kehykseen.

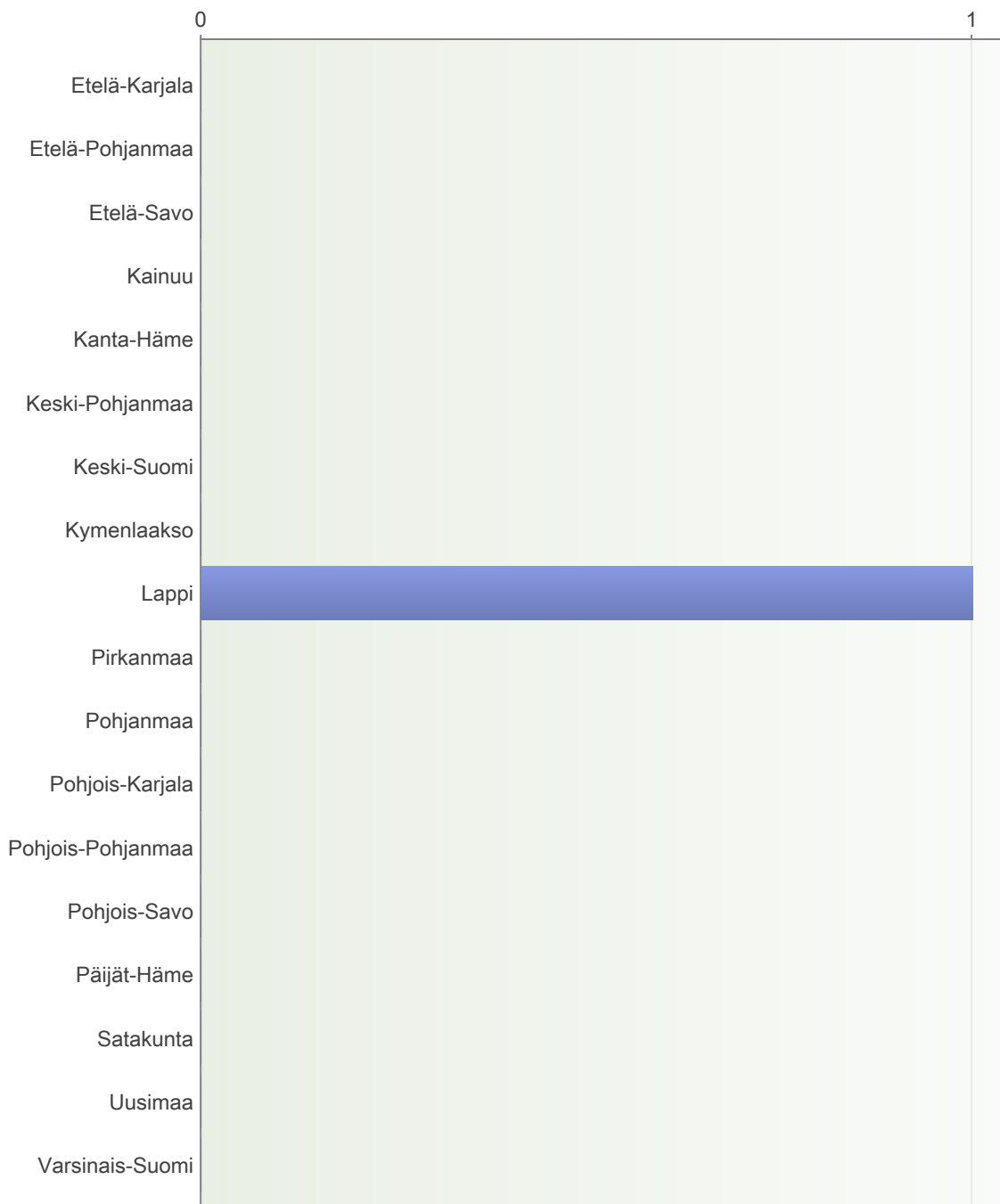
Itsehallintoalueen tulee olla vähintään maakunnan kokoinen voidakseen toimia tavoitteiden mukaisesti (saatavuus, taloudellisuus). Pieni väestöpohja voi kuitenkin heikentää järjestämiskykyä.

Nykyinen maakuntajako on oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle. Lapin tulee olla yksi itsenäinen itsehallintokokonaisuus, jolla tulee olla sosiaali- ja terveydenhuollossa selkeä kokonaisuus, jolla sote-palvelut järjestetään.

Rovaniemi kuuluu maakunnan pohjalta muodostettavaan Lapin itsehallintoalueeseen, joka muodostaa historiallisen, luonnollisen sekä asukasmäärältään riittävän hallinnollisen alueen. Etäisyyksien vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista liittää aluetta muuhun alueeseen.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Vastaajien määrä: 1

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Lappi on yksi yhtenäinen itsehallintoalue. Rovaniemi on Kemi-Tornion ohella keskeinen asiointisuunta. Rovaniemi pitää koko Lapin kehittämistä tasapuolisesti koko maakunnan etuna.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

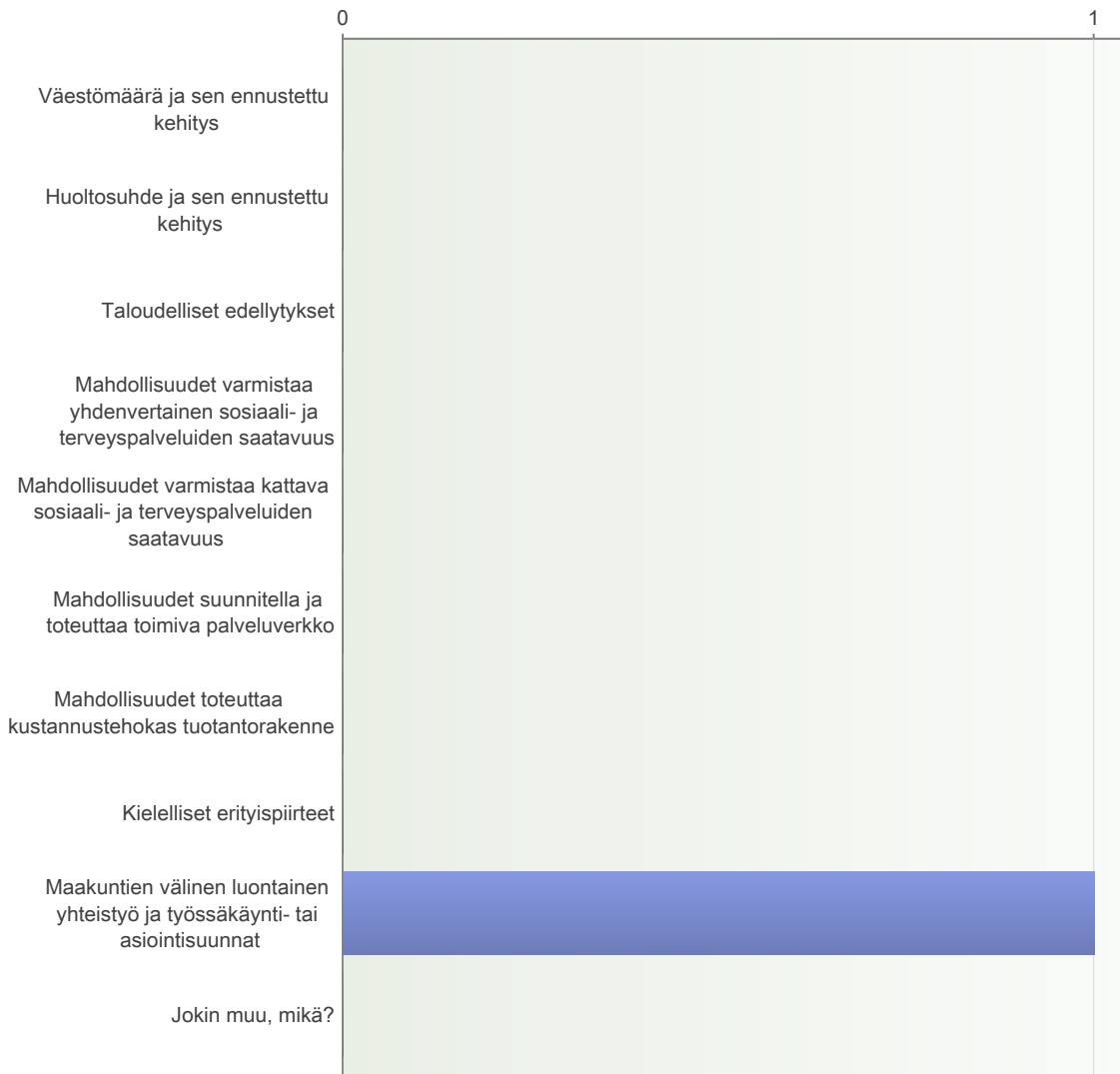
Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen esittämä 15 sote-aluetta on hyvä lähtökohta palveluiden järjestämiselle. Alueella on turvattava riittävä erityisosajien saatavuus.

Tavoiteltava tahtotila tulisi olla samanaikaisesti hallinnon keventäminen, mutta toisaalta eri kohderyhmille tarjottavien palvelujen saatavuus tulisi samalla parantua sekä sujuvoitua. Alueille tulisi muodostaa riittävän ajoissa edustuksellinen valmistelua ohjaava toimivaltainen toimielin.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

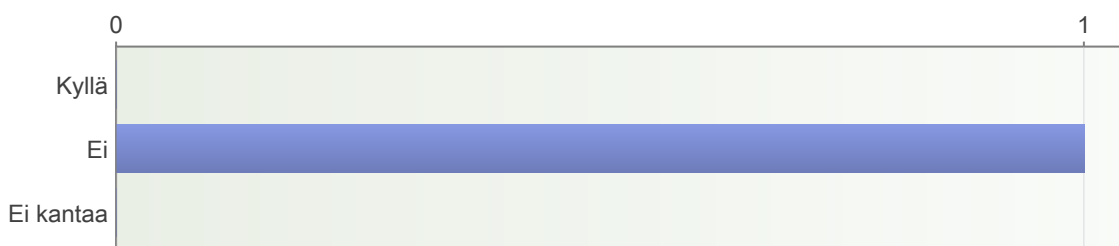
Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen tavoitteet (sujuvien palvelukokonaisuuksien ja –väylien luominen integroimalla julkiset sote-palvelut, valinnanvapauden lisääminen, tuotannon tapojen monipuolistaminen) edellyttävät verkostomaista toimintatapaa (julkinen, yksityinen, kolmas sektori) alueen sisällä ja alueiden kesken. Lapissa luontaisiksi yhteistyösuunniksi tulisi hyväksyä lainsäädännön sitä estämättä myös valtakunnan rajat ylittävä yhteistyö silloin, kun siitä on saatavissa todellisia (asiakaslähtöisiä) synergiaetuja.

Voidaan olettaa, että julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö ei välttämättä korjaa olemassa olevia palvelutarjonnan puutteita. Alueiden erityispiirteet huomioon ottaen tulisi löytää ratkaisuja, joissa palveluja tuotetaan kestäväällä tavalla. Kuntien, itsehallintoalueiden ja palveluja tarjoavien yritysten (kolmannen sektorin toimijoiden) välille syntyy rajapintoja, joiden joustava ylittäminen tullee olemaan ratkaisevaa terveydenhoitokustannusten alentamisessa ja toisaalta uusien liiketoimintamahdollisuuksien synnyttämisessä. Hyvien, jo olemassa olevien palveluketjujen säilyttäminen ja kehittäminen, mihin liittyy ennaltaehkäisevä toiminta, ovat oleellisia uudistuksen onnistumisessa pitkällä tähtäimellä.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Lappi on yksi yhtenäinen itsehallintoalue. Rovaniemi on Kemi-Tornion ohella keskeinen asiointisuunta. Rovaniemi pitää koko Lapin kehittämistä tasapuolisesti koko maakunnan etuna.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueen rakentamisvaiheessa ei ongelmana ole niinkään ”haltuun otettavien” palveluiden määrä, vaan olennaisia ovat ns. rajapintapalvelut (esim. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, tukipalvelut, oppilashuolto, työllisyys, kaavoitus, rakentaminen, joukkoliikenne, kotouttaminen, elinvoima ja asuminen); miten huolehditaan sujuvista palvelupoluista, työnjaosta, vastuista jne.?

Valtion, itsehallintoalueen ja kuntien tehtäväjako tulisi olla mahdollisimman selkeä ja muita aluejakoja tulisi olla mahdollisimman vähän. Itsehallintoalueen lisäksi muita rajoja ja moniportaisuutta tulisi välttää. Siirtyvien tehtävien päällekkäisyys tulee arvioida ja osasta nykyisistä tehtävistä jopa luopua - sääntelyn purkaminen mukaan lukien. Aluehallinnon kokonaisuutta ja työnjakoa määritettäessä tulee arvioida, minkä tahon toteuttamana tehtävällä on kiintein yhteys ja suurin vaikuttavuus alueen menestymiseen.

Pelastustoimen tehtävät ja ympäristöterveydenhuollosta eläinlääkintähuolto on mielekästä siirtää itsehallintoalueelle. Pelastustoimen ja ensihoidon järjestäminen tulee olla samalla järjestäjätaholla. Rakennusvalvonta on kiinteä osa maankäytön prosessia eikä sitä pidä irrottaa kaavoituksesta.

Itsehallintoalueille voidaan siirtää talous- ja velkaneuvonta. Lisäksi on selvitettävä työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun organisointi.

Itsehallintoalueiden tehtäviä määritettäessä tulisi samalla pohtia asioinnin helppoutta hallintoa yksinkertaistamalla ja luomalla paikallisesti järkeviä ja kustannustehokkaita palveluratkaisuja.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Kuntien tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä pitäisi säilyttää ja selkiyttää jonkin yhdessä sovitun rakenteen avulla. Kuntien hyvät käytännöt ja olemassa olevat yhteistyön tekemisen mallit hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä tulisi muutoksessa huomioida ja vahvistaa niitä edelleen. Kunnissa olisi hyvä olla hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vastuuhenkilö, joka toimisi itsehallintoalueen ja kunnan yhdyshenkilönä.

Lastensuojelun, neuvolatoiminnan, kouluterveydenhuollon sekä lasten- ja nuorten mielenterveyspalvelujen osalta tulisi huolehtia palvelujen integroiminen kuntien toimintaan. Lasten- ja nuorten asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseksi on viimeisen vuosikymmenen aikana tehty paljon kehittämistyötä ja on ehdottoman tärkeää, että uusi muodostettava itsehallintoalue ei heikennä nykykäytännön mukaista toimintamallia. Lisäksi työttömien tai syrjäytyneiden ja syrjäytymisuhanalaisten nuorten sosiaalisen kuntoutuksen osalta on tärkeää tehdä yhteistyötä ja integroida eri palvelutuottajien toimintaa.

Jotta itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä varmistetaan, tulee huolehtia siitä, että asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet taataan lainsäädännöllä (osin jopa

velvoittavana sääntelynä). Uuden kuntalain ja itsehallintolain tulee muodostaa ”linjakas” kokonaisuus, jonka tuloksena itsehallintoalueen asukkailla on kattavat ja käytännössä toimivat osallistumisen muodot ja rakenteet. Näin varmistetaan se, että yhteys kuntien ja itsehallintoalueiden välillä toimii asukkaan tasolta korkeimpaan päätöksentekoon saakka palveluiden suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen roolin vahvistaminen ja vastuun säilyttämisen ohjaus pitäisi aloittaa jo nyt.

Itsehallintoalueiden ja kuntien kansanvaltaisuuden sekä toiminnallisen ja taloudellisen ohjaus- ja päätösvallan kehittäminen edellyttävät uudentyypistä ajattelua itsehallintojärjestelmissä. Uusi ajattelu tarkoittaa käytännössä edustuksellisen järjestelmän ja suoran osallistumisen muodostaman kokonaisuuden kehittämistä itsehallintoalueiden ja kuntien poliittisten päättäjien, asukkaiden, ammatillisen johdon ja työntekijöiden sekä keskeisten yhteistyö- ja sidosryhmätahojen yhdessä tekemisenä. Kokonaisuutta tulee tarkastella samanaikaisesti rakenteen, toiminnan sekä kestävän vuorovaikutuksen näkökulmista.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- On kiinnitettävä erityistä huomioita siihen, että maakuntamalli sekä itsehallintoalueet eivät lisää eri toimijoiden välistä byrokratiaa ja normeja. Itsehallintoalueiden tulee huolehtia alueellisen demokratian, osallistumisen ja vaikuttamisen muotojen ja tapojen linkittämisestä kuntiin ja niiden asukkaisiin. Toivottavaa olisi, että erilaisia aluejakoja itsehallintoalueen lisäksi olisi mahdollisimman vähän. Itsehallintoalueen ja valtion rooli valvonnassa ja vastuukysymyksissä tulisi selkiyttää.

Teknisissä viranomaispalveluissa (rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto) lähipalvelut ja paikallistuntemus tulee turvata. Ne voidaan järjestää alueittain, kuten ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet on toteutettu. Rovaniemellä käytössä olevan järjestämismallin perusteella voidaan todeta, että tekniset viranomaispalvelut on syytä säilyttää samassa organisaatiossa.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Rahoituslinjauksen peruslähtökohta on se, että itsehallintoalueille siirtyvien tehtävien rahoitus siirretään kunnilta pois. Tällöin kuntien menot ja valtionosuudet vähenevät olennaisesti. Rahoituslinjaus aiheuttaa sen, että tuloverotuksen painopiste siirtyy kuntaverotuksesta valtionveroon sekä mahdollisesti itsehallintoalueverotukseen. Tavoitteena on se, että tämän muutoksen seurauksena tuloverotus ei missään tuloluokassa kiristy.

Koska kunnille jää jatkossakin merkittäviä tehtäviä hoidettavaksi, on varmistettava se, että kunnille turvataan riittävät voimavarat niille jäävien tehtävien hoitamiseen. Uudistus aiheuttaa erittäin suuria muutoksia verotusjärjestelmään ja kuntien valtionosuusjärjestelmään. Tämän vuoksi niiden valmistelu on tehtävä erittäin huolellisesti. Samalla on huolehdittava siitä, että kuntien väliset tuloveroprosenttierot eivät ainakaan kasva nykyisestä. Yksikanavainen valtionrahoitus on varmaankin ainoa keino taloudellisten tavoitteiden toteuttamisen varmistamiseksi.